

2025/11

14.1.2025.

UREDBA (EU) 2025/11 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. prosinca 2024.

o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1806 u pogledu Vanuatua

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) U Uredbi (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ navode se treće zemlje čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica država članica („obveza posjedovanja vize”) i zemlje čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize za boravke od najviše 90 dana unutar bilo kojeg razdoblja od 180 dana („izuzeće od obveze posjedovanja vize”).
- (2) Republika Vanuatu navedena je u dijelu 1. Priloga II. Uredbi (EU) 2018/1806 kao treća zemlja čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize. Izuzeće od obveze posjedovanja vize primjenjuje se na državljane Vanuatua od 28. svibnja 2015., kad je Sporazum između Europske unije i Republike Vanuatua o izuzeću od obveze posjedovanja vize za kratkotrajni boravak („Sporazum”) ⁽³⁾ potpisan i kad se počeo privremeno primjenjivati u skladu s njegovim člankom 8. stavkom 1. Sporazum je stupio na snagu 1. travnja 2017.
- (3) Vanuatu od 25. svibnja 2015. provodi programe za dodjelu državljanstva ulagateljima u okviru kojih državljani trećih zemalja koji bi inače podliježali obvezi posjedovanja vize mogu dobiti državljanstvo Vanuatua u zamjenu za ulaganje, čime dobivaju pristup Uniji bez vize.
- (4) Budući da je zaključeno da to što Vanuatu dodjeljuje državljanstva u okviru programa za dodjelu državljanstva ulagateljima predstavlja zaobilaženje postupka izdavanja viza za kratkotrajni boravak u Uniji i procjene sigurnosnih i migracijskih rizika koje podrazumijeva, te predstavlja povećani rizik za unutarnju sigurnost i javni poredak država članica, Vijeće je 3. ožujka 2022. donijelo Odluku (EU) 2022/366 ⁽⁴⁾, kojom je djelomično suspendirana primjena Sporazuma, u skladu s njegovim člankom 8. stavkom 4. Suspendacija primjene Sporazuma bila je ograničena na obične putovnice koje je izdao Vanuatu počevši od 25. svibnja 2015., kad se broj uspješnih podnositelja zahtjeva u okviru vanuatskih programa za dodjelu državljanstva ulagateljima počeo znatno povećavati.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 27. studenoga 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 12. prosinca 2024.

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenog 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 303, 28.11.2018., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/oj>).

⁽³⁾ SL L 173, 3.7.2015., str. 48., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/1035/oj.

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća (EU) 2022/366 od 3. ožujka 2022. o djelomičnoj suspendaciji primjene Sporazuma između Europske unije i Republike Vanuatua o izuzeću od obveze posjedovanja vize za kratkotrajni boravak (SL L 69, 4.3.2022., str. 105., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/366/oj>).

- (5) Komisija je 27. travnja 2022. donijela Provedbenu uredbu (EU) 2022/693 ⁽⁵⁾, kojom je privremeno suspendirano izuzeće od obveze posjedovanja vize za državljane Vanuatua u razdoblju od 4. svibnja 2022. do 3. veljače 2023., u skladu s člankom 8. stavkom 6. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1806.
- (6) U razdoblju nakon 4. svibnja 2022., datuma početka primjene privremene suspenzije izuzeća od obveze posjedovanja vize, i u skladu s člankom 8. stavkom 6. prvim podstavkom točkom (a) trećim podstavkom Uredbe (EU) 2018/1806, Komisija je uspostavila pojačani dijalog s Vanuatuom kako bi se ispravile okolnosti koje su dovele do privremene suspenzije izuzeća od obveze posjedovanja vize. Međutim, Vanuatu nije značajno sudjelovao u tom dijalogu.
- (7) Zbog postojanosti okolnosti koje su dovele do privremene suspenzije izuzeća od obveze posjedovanja vize i nedostatka angažmana Vanuatua da ih ispravi, Vijeće je Odlukom Vijeća (EU) 2022/2198 ⁽⁶⁾ stavilo izvan snage Odluku (EU) 2022/366 i od 4. veljače 2023. u cijelosti suspendiralo primjenu Sporazuma.
- (8) U skladu s člankom 8. stavkom 6. prvim podstavkom točkom (b) Uredbe (EU) 2018/1806 Komisija je 1. prosinca 2022. donijela Delegiranu uredbu (EU) 2023/222 ⁽⁷⁾, kojom je privremeno suspendirano izuzeće od obveze posjedovanja vize za sve državljane Vanuatua u razdoblju od 4. veljače 2023. do 3. kolovoza 2024.
- (9) U razdoblju nakon 4. veljače 2023., datuma početka primjene Delegirane uredbe (EU) 2023/222, Komisija je nastavila pojačani dijalog s Vanuatuom. U razdoblju od veljače 2023. do travnja 2024. održana su četiri sastanka te su brojne informacije razmijenjene pisanim putem.
- (10) Većina razloga za zabrinutost povezanih s programima dodjele državljanstva ulagateljima koje provodi Vanuatu i koje je Komisija navela u Provedbenoj uredbi (EU) 2022/693 i dalje postoje. Vanuatu je 2023. donio niz zakonodavnih izmjena s ciljem rješavanja tih razloga za zabrinutost, ali nije dostavio zadovoljavajuće dokaze da se te izmjene provode i da su dovoljne za ublažavanje sigurnosnih rizika koje predstavljaju njegovi programi dodjele državljanstva ulagateljima.
- (11) Programi dodjele državljanstva ulagateljima koje Vanuatu provodi još ne sadržavaju zahtjev da podnositelji zahtjeva stvarno imaju boravište ili budu fizički prisutni u Vanuatu. Postupkom podnošenja zahtjeva i dalje upravljaju specijalizirane agencije smještene izvan Vanuatua, što znači da podnositelji zahtjeva ne moraju imati izravan kontakt s tijelima Vanuatua. U okviru postupka podnošenja zahtjeva ne provode se razgovori s podnositeljima zahtjeva. S obzirom na to da nema zahtjeva za provođenje razgovora uživo, tijelima Vanuatua teže je procijeniti podnositelje zahtjeva i provjeriti informacije navedene u njihovim zahtjevima, uključujući njihovu istinitost i vjerodostojnost.
- (12) Zahtjevi se i dalje obrađuju u vrlo kratkim rokovima. Primjerice, postupak provjere i postupak dubinske analize traju najviše 14 dana, uz mogućnost produljenja na 30 dana. Stopa odbijanja i dalje je iznimno niska, što potvrđuje Komisijinu procjenu da je postupak provjere nepouzdan. Prema informacijama koje je dostavio, 2022. i 2023. Vanuatu je zaprimio 1 988 zahtjeva za državljanstvo u zamjenu za ulaganje, a odbijeno ih je samo 27.
- (13) Vanuatu je u ožujku 2023. izmijenio svoj Zakon o državljanstvu tako što je promijenio institucije odgovorne za provjeru i za provođenje dubinske analize zahtjeva te postupke za njihovo provođenje. Posebno, prethodni Unutarnji odbor za provjeru, koji je imenovao premijer, zamijenile su tri institucije: policijske snage Vanuatua, financijsko-obavještajna jedinica i imigracijska služba Vanuatua. Te institucije provjeravaju i provode dubinske analize zahtjeva, među ostalim pretraživanjem Interpolovih baza podataka, i izvješćuju glavnog tajnika Povjerenstva za državljanstvo. S jedne se strane čini da taj novi postupak ublažava rizik od dodjele državljanstva osobama koje su navedene u Interpolovim bazama podataka, a s druge strane, taj postupak ne uključuje druge elemente koji su potrebni kako bi se pravilno utvrdilo predstavljaju li podnositelji zahtjeva sigurnosni rizik. Posebno, ne postoje primjerena sredstva kojima bi tijela Vanuatua provjerila istinitost isprava koje je izdala zemlja podrijetla ili boravišta podnositelja zahtjeva, kao što su osobne isprave i izvaci iz kaznene evidencije, jer ta tijela sa zemljom podrijetla ili boravišta podnositelja zahtjeva ne razmjenjuju informacije.

⁽⁵⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/693 od 27. travnja 2022. o privremenoj suspenziji izuzeća od obveze posjedovanja vize za državljane Vanuatua (SL L 129, 3.5.2022., str. 18., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/693/oj).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća (EU) 2022/2198 od 8. studenoga 2022. o potpunoj suspenziji primjene Sporazuma između Europske unije i Republike Vanuatua o izuzeću od obveze posjedovanja vize za kratkotrajni boravak (SL L 292, 11.11.2022., str. 47., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2198/oj>).

⁽⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/222 od 1. prosinca 2022. o privremenoj suspenziji izuzeća od obveze posjedovanja vize za sve državljane Vanuatua (SL L 32, 3.2.2023., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/222/oj).

- (14) Zemlje podrijetla uspješnih podnositelja 2022. i 2023. većinom su zemlje čiji državljani podliježu obvezi posjedovanja vize. Većinu zahtjeva 2023. podnijeli su državljani Kine (519) i Rusije (237). Za razliku od ostalih trećih zemalja koje provode programe dodjele državljanstva ulagateljima, Vanuatu je nastavio prihvaćati i obrađivati zahtjeve ruskih državljana nakon početka agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine.
- (15) Prije 2021. osobe koje su stekle državljanstvo Vanuatua u okviru programa dodjele državljanstva ulagateljima mogle su nakon toga u Vanuatu podnijeti zahtjev za promjenu imena. U okviru pojačanog dijaloga Vanuatu je Komisiju obavijestio o tome da je 2021. relevantno zakonodavstvo izmijenjeno kako bi se predvidjelo da osobe s dvojnim državljanstvom ne mogu u Vanuatu registrirati promjenu imena. Međutim, Vanuatu je Komisiju obavijestio i o tome da nema evidenciju promjena imena registriranih prije 2019. Stoga nije mogao dati informacije o broju osoba koje su stekle državljanstvo u zamjenu za ulaganje i zatim promijenile ime niti o bilo kakvim daljnjim provjerama tih osoba.
- (16) Iako je Vanuatu obavijestio Komisiju da je na temelju njegove sudske prakse moguć otpust iz državljanstva ako je stečeno prijevarom ili nezakonito, nije pružio informacije o stvarnim slučajevima otpusta iz državljanstva stečenog u okviru njegova programa dodjele državljanstva ulagateljima. Osim toga, Vanuatu nije uveo nikakav strukturni ex post mehanizam praćenja kako bi se odgovorilo na moguće sigurnosne propuste u vezi s više od 10 000 putovnica izdanih prije izmjene njegova Zakona o državljanstvu i uvođenja navodno strožeg postupka provjere. Vanuatu je u veljači 2023. osnovao istražno povjerenstvo zaduženo za istragu svih navodnih prijestupa počinjenih tijekom provedbe programa dodjele državljanstva ulagateljima od njihova uspostavljanja. U travnju 2024. Vanuatu je Komisiju obavijestio da je istraga i dalje u tijeku i da ne može navesti točan datum do kojeg će istražno povjerenstvo dostaviti svoje nalaze.
- (17) U skladu s člankom 8. stavkom 7. Uredbe (EU) 2018/1806, prije isteka razdoblja primjene Delegirane uredbe (EU) 2023/222 Komisija je Europskom parlamentu i Vijeću podnijela izvješće o suspenziji izuzeća od obveze posjedovanja vize za državljane Vanuatua u kojem je detaljno opisala pojačani dijalog s Vanuatuom i zaključila da Vanuatu nije ispravio okolnosti koje su dovele do suspenzije izuzeća od obveze posjedovanja vize.
- (18) Stoga bi Uredbu (EU) 2018/1806 trebalo izmijeniti tako da se upućivanje na Vanuatu premjesti iz dijela 1. Priloga II. u dio 1. Priloga I. kako bi se ponovno uvela obveza posjedovanja vize za državljane Vanuatua.
- (19) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁽⁸⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke B Odluke Vijeća 1999/437/EZ⁽⁹⁾.
- (20) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁽¹⁰⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točaka B i C Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36., ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

⁽⁹⁾ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

⁽¹⁰⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 52., ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2008/178(1)/oj).

⁽¹¹⁾ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

- (21) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁽¹²⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točaka B i C Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU⁽¹³⁾.
- (22) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ⁽¹⁴⁾; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (23) U pogledu Cipra ova Uredba predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2003.,

DONIJELI SU SLJEDEĆU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2018/1806 mijenja se kako slijedi:

1. u dijelu 1. Priloga I. iza unosa „Uzbekistan” umeće se sljedeći unos:

„Vanuatu”;

2. u dijelu 1. Priloga II. briše se sljedeći unos:

„Vanuatu (*)

(*) Izuzeće od obveze posjedovanja vize suspendirano je za sve državljane Vanuatua od 4. veljače 2023. do 3. veljače 2025.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. prosinca 2024.

Za Europski parlament

Predsjednica

R. METSOLA

Za Vijeće

Predsjednik

BÓKA J.

⁽¹²⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 21., ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj>.

⁽¹³⁾ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

⁽¹⁴⁾ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).